

I Pravni osnov za zaključenje Memoranduma

Ustavni osnov za potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Vlade Crne Gore i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata o razmjeni iskustava o razvoju i modernizaciji Vlade sadržan je u odredbama člana 15 stav 1 i člana 100 stav 1 tačka 4 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da Crna Gora, na principima i pravilima međunarodnog prava, saraduje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama i da Vlada zaključuje međunarodne ugovore.

II Ocjena trenutnog stanja

Crna Gora pridaje veliki značaj razvoju odnosa sa Ujedinjenim Arapskim Emiratima zasnovanih na prijateljstvu i međusobnom uvažavanju, koji su po svom opsegu i kvalitetu veoma dobri, kako na bilateralnom tako i multilateralnom planu. Posebno se izdvaja saradnja u oblasti ekonomije i turizma i, s tim u vezi, UAE su jedan od najznačajnijih stranih investitora u Crnoj Gori, koji afirmišu našu državu kao sigurnu i atraktivnu destinaciju za investiciona ulaganja.

Prepoznat je potencijal za unapređenje saradnje u oblastima energetike, posebno obnovljivih izvora energije, turizma, razvoja, inovacija i tehnologija, saobraćaja, kao i zdravlja. O sadržajnim bilateralnim odnosima između dvije države svjedoči i bogata normativno-pravna osnova, koja broji i 13 potpisanih sporazuma i niz sporazuma u proceduri.

Odnosi Crne Gore i UAE bazirani su na vrijednostima koji se odnose na promociju tolerancije, mira, multietničnosti i multikonfesionalnosti, što predstavlja i dobru osnovu za razvoj diplomatskih odnosa između dvije države u duhu prijateljstva, povjerenja, solidarnosti i razumijevanja.

UAE su priznali nezavisnost Crne Gore 4. aprila 2008, kada su i uspostavljeni diplomatski odnosi između dvije države. Crna Gora je otvorila Ambasadu u Abu Dabiju januara 2010. godine, dok su UAE otvorili Ambasadu u Podgorici, ujedno prvu u regionu Zapadnog Balkana, oktobra 2010. godine, što potvrđuje kvalitet odnosa i razvijeno prijateljstvo između dvije države.

Potencijali za saradnju i obostrani interes za njen dalji razvoj su nesporni. Jačanje političkog dijaloga će u predstojećem periodu dati novu dinamiku međudržavnim odnosima. U tom kontekstu, potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Vlade Crne Gore i Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata o razmjeni iskustava o razvoju i modernizaciji Vlade predstavlja važan korak ka daljem jačanju saradnje. Učešće predsjednika Vlade Crne Gore Milojka Spajića na Svjetskom samitu vlada u Dubaiju predstavlja priliku za potpisivanje ovog memoranduma.

Crna Gora cijeni kontinuiranu podršku UAE u realizaciji njenih razvojnih ciljeva, a predmetni Memorandum o razumijevanju predstavlja važan model za uspostavljenje i/ili jačanje saradnje između dvije države u velikom broju oblasti, za koje su crnogorske institucije iskazale interes i uputile predloge za saradnju. Implementacija predmetnog memoranduma omogućila bi Crnoj Gori da usvoji dobra iskustva i prakse UAE u onim oblastima u kojima je ova država postigla zapažene rezultate – digitalna transformacija i korišćenje vještačke inteligencije u radu javne uprave, poslovni inkubatori i digitalna ekonomija, kreativna industrija i turizam, ciljevi održivog razvoja, kao i u drugim komplementarnim oblastima.

III Razlozi zbog kojih se zaključuje Memorandum

Imajući u vidu veoma razvijene i dobre odnose sa UAE, kako na bilateralnom tako i na multilateralnom nivou, posebno u oblasti ekonomije i turizma, potpisivanjem ovog memoranduma stvara se mogućnost jačanja saradnje između dvije vlade i u još jednoj oblasti, i to u oblasti razvoja rada vlade, izgradnje institucionalnih kapaciteta i vještina za budućnost.

Uzimajući u obzir želju obje države da unaprijede saradnju i uspostave intitucionalni okvir za razvoj saradnje između dvije vlade u relevantnim oblastima, kao i težnju za razvojem uzajamno korisnog odnosa partnerstva i saradnje vlada i unapređenjem ekonomskih, tehnoloških, socijalnih i benefita životne sredine, zaključivanje ovog memoranduma predstavlja značajan korak ka postizanju ovog cilja.

IV Osnovna pitanja koja Memorandum sadrži

Ovaj memorandum predviđa unapređenje saradnje dvije vlade razmjenom iskustava i dobrih praksi, razmjenom znanja, vještina i modela saradnje u relevantnim oblastima.

Konkretne oblasti saradnje biće definisane naknadno, a odnosiće se, između ostalog, na održivi razvoj, digitalnu transformaciju i upotrebu vještačke inteligencije u javnoj upravi i digitalnu ekonomiju i kreativnu industriju i turizam, u kojima UAE ostvaruje značajan napredak, čemu i Crna Gora teži i spoznaje prostor za dalji razvoj.

Kako bi se osigurala efektivna implementacija ovog memoranduma, Strane će obrazovati Zajednički tehnički savjet, a postoji i mogućnost formiranja ekspertskih radnih tijela u cilju podrške tokom raznih zajedničkih inicijativa i projekata, kao i održavanje seminara i radionica u relevantnim oblastima.

Memorandum će biti usaglašen diplomatskim putem.

V Procjena potrebnih finansijskih sredstava za izvršenje Memoranduma

Zaključivanjem ovog memoranduma se ne preuzimaju dodatne finansijske obaveze.

VI Izmjena važećih ili donošenje novih propisa

Zaključivanje navedenog memoranduma ne zahtijeva izmjenu važećih ili donošenje novih propisa.

**Government
of Montenegro**

Memorandum of Understanding

between

The Government of the United Arab Emirates and The Government Of Montenegro

on

Experience Exchange on Government Development and Modernization

BUILDING ON the close bilateral relations and the current cooperation between the United Arab Emirates and Montenegro

ACKNOWLEDGING the importance of developing government services, promoting government capabilities and performance assessment systems in ministries and government entities;

CONSIDERING the two countries' desire to enhance cooperation and establish an institutional framework to enhance and develop cooperation between the two friendly countries in the relevant fields;

RECOGNIZING

- the role of the Ministry of Cabinet Affairs in the UAE and its focus on supporting UAE federal government entities in areas such as: coordinating, preparing and following up on the implementation of the UAE government strategy, reviewing the strategic and operational plans, reviewing policies proposed by ministries, federal entities and institutions, managing and developing the institutional performance assessment system in ministries, federal entities and institutions, proposing policies related to developing the efficiency, effectiveness and performance of the government sector and leading efforts for enhancing customer service excellence, developing the leadership capabilities of the UAE government ministries, federal entities and institutions, and coordinating efforts to enhance the competitiveness of the UAE government; and

Whereas the role the Prime Minister's Office of Montenegro who prepares measures by which the Prime Minister leads and directs the Government, coordinates the work of the members of the Government and ensures the cooperation of the Prime Minister with representatives of foreign states and international organizations.

STRIVING to develop a mutual beneficial relationship of partnership and cooperation between the agile and future-oriented governments of the United Arab Emirates and Montenegro and to advance economic, technological, environmental and social benefits derived from implementing government enhancement capabilities, services and assessment services policies and innovation programs; and

CONSISTENT with the governing laws of the respective countries:

The Government of the United Arab Emirates represented by the Ministry of Cabinet Affairs and the Government of Montenegro represented by the Prime Minister's Office,

have reached the following understanding:

Paragraph (1)

Purpose

The purpose of this Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as the “MoU”) MoU is to develop joint efforts aiming to promote institutional capabilities and enhance governance in the field of developing government work, building institutional capacities and skills for the future, and any other areas as may be discussed and agreed upon later.

Paragraph (2)

Scope of Work

The Participants will cooperate in developing government work by sharing knowledge and mutual experience, guides and development models in the relevant areas of cooperation.

Paragraph (3)

Areas of Cooperation

The areas of cooperation focus on exchanging knowledge, experiences, best practices and in capacity building across different areas as may be mutually agreed upon between the two Participants.

Paragraph (4)

Specific Agreements

The Participants will, by mutual consent, enter into specific agreements, under the areas of cooperation contemplated under this MoU.

Paragraph (5)

Financial Liabilities

1. This MoU will not entail any financial liabilities on the two Participants. Each Participant will bear any expenses related to its working group during the joint cooperation, including all expenses related to travel and participation in seminars and workshops, unless otherwise indicated in writing or if either Participant offers to host the other Participant at its expense.
2. All activities under this MoU will be subject to the availability of financial and human resources in accordance with the national law of the Participants.

Paragraph (6)

Confidentiality

All the information disclosed hereinunder and any documents exchanged later will be deemed confidential. The two Participants will adopt all the necessary security measures to protect the confidentiality of information and prevent it from becoming publicly availed or coming into the possession of any unauthorized parties or entities.

Paragraph (7)

Coordination between Entities and Implementation of Cooperative Activities

- (a) The Ministry of Cabinet Affairs will coordinate and facilitate cooperative activities under this MoU on behalf of the Government of the United Arab Emirates. The Secretariat General of the Government – Office for Sustainable Development will coordinate and facilitate cooperative activities under this Agreement on behalf of the Government of Montenegro.
- (b) The two Participants will form a joint technical committee to ensure the effective implementation of this MoU. The two Participants have the right to form expert working groups to support the various joint initiatives and projects.

Paragraph (8)

Dispute Settlement

This MoU will be implemented in accordance with the applicable laws.

Any disagreements that may arise from the interpretation or application of this MoU will be resolved amicably through consultations between the Participants.

Paragraph (9)

Terms of agreement, entry into force and termination

Except for paragraph (6), this MoU is not legally binding nor does it generate any rights or obligations under the international law.

This MoU will become effective on the date of its signature and will remain in effect for a period of three (3) years. It will be renewed in writing for successive periods unless either Participant terminates this MoU at any time upon sending thirty (30) days' written notice through diplomatic channels to the other Participant prior to the expiry date. The termination or suspension of this MoU will in no way entail the right of any Participant to implement any of its obligations stipulated herein before its termination.

Signed in Dubai at date of2025 in two copies and three languages; Arabic, Montenegrin and English, each being equally valid. In the event of any discrepancy, the English language will prevail.

Signature

Signature

Name

Name

Designation

Designation

The Government of Montenegro

The Government of United Arab Emirates

Government
of Montenegro

Vlada
Crne Gore

Memorandum o razumijevanju

između

Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata i Vlade Crne Gore

o

razmjeni iskustava o razvoju i modernizaciji Vlade

NASTAVLJAJUĆI bliske bilateralne odnose i dosadašnju saradnju između Ujedinjenih Arapskih Emirata i Crne Gore

PRIZNAJUĆI značaj razvoja javnih usluga, promovisanja vladinih sposobnosti i sistema procjene učinka u ministarstvima i ostalim javnim institucijama;

UZIMAJUĆI U OBZIR želju dvije zemlje da unaprijede saradnju i uspostave institucionalni okvir za unaprjeđenje i razvoj saradnje između dvije prijateljske države u relevantnim oblastima;

PREPOZNAJUĆI

- ulogu Ministarstva za kabinetske poslove u UAE i njegovog fokusa na podršku entitetima savezne vlade UAE u oblastima kao što su: koordinacija, priprema i praćenje sprovođenja strategije vlade UAE, pregled strateških i operativnih planova, razmatranje politika koje predlažu ministarstva, federalni entiteti i institucije, rukovođenje i razvoj sistema ocjenjivanja rada institucija u ministarstvima, federalnim entitetima i institucijama, predlaganje politika koje se odnose na razvoj efikasnosti, efektivnosti i učinka državnog sektora i predvode napore za unaprjeđenje izvrsnosti usluga korisnicima, razvijanje liderskih sposobnosti ministarstava vlade UAE, federalnih entiteta i institucija, i koordinacija napora za unaprjeđenje konkurentnosti vlade UAE; i

Dok je uloga Kabineta predsjednika Vlade Crne Gore koji priprema mjere kojima predsjednik Vlade vodi i usmjerava Vladu, usklađuje rad članova Vlade i stara se o saradnji predsjednika Vlade sa predstavnicima stranih država i međunarodnih organizacija.

TEŽEĆI da se razvije uzajamno koristan odnos partnerstva i saradnje između agilnih i vlada Ujedinjenih Arapskih Emirata i Crne Gore koje su orijentisane na budućnost i da se unaprijede ekonomske, tehnološke, ekološke i društvene koristi koje proizilaze iz sprovođenja vladinih mogućnosti za unaprjeđenje kapaciteta, usluga i procjene politika usluga i inovacionih programa; i

U SKLADU sa važećim zakonima obje zemlje:

Vlada Ujedinjenih Arapskih Emirata koju predstavlja Ministarstvo kabinetskih poslova i Vlada Crne Gore koju predstavlja Kabinet predsjednika Vlade,

saglasile su se o sljedećem:

Član (1)

Svrha

Svrha ovog Memoranduma o razumijevanju (u daljem tekstu: „MoR“) je da se razviju zajednički napori koji imaju za cilj da promovišu institucionalne sposobnosti i unaprijede upravljanje u oblasti razvoja rada vlade, izgradnje institucionalnih kapaciteta i vještina za budućnost, i u svim drugim oblastima o kojima će se kasnije razgovarati i dogovoriti.

Član (2)

Opseg saradnje

Strane će saradivati u pogledu razvoja rada vlade razmjenom znanja i zajedničkog iskustva, smjernica i razvojnih modela u relevantnim oblastima saradnje.

Član (3)

Oblasti saradnje

Oblasti saradnje se fokusiraju na razmjenu znanja, iskustava, najboljih praksi i na izgradnju kapaciteta u različitim oblastima o čemu se mogu međusobno dogovoriti dvije Strane.

Član (4)

Posebni sporazumi

Strane će, uz obostranu saglasnost, zaključiti posebne sporazume u okviru oblasti saradnje predviđene ovim MoR.

Član (5)

Finansijske obaveze

1. Ovaj MoR ne povlači za sobom nikakve finansijske obaveze za dvije Strane. Svaka Strana će snositi sve troškove u vezi sa svojom radnom grupom tokom zajedničke saradnje, uključujući sve troškove u vezi sa putovanjem i učešćem na seminarima i radionicama, osim ako nije drugačije naznačeno u pisanoj formi ili ako bilo koja Strana ponudi da bude domaćin drugoj Strani o svom trošku.
2. Sve aktivnosti u okviru ovog MoR će zavisi od raspoloživosti finansijskih i ljudskih resursa u skladu sa nacionalnim zakonima Strana.

Član (6)

Povjerljivost

Sve informacije saopštene u ovom memorandumu i svi kasnije razmijenjeni dokumenti će se smatrati povjerljivim. Dvije Strane će usvojiti sve neophodne mjere bezbjednosti kako bi zaštitile povjerljivost informacija i spriječile da one postanu javno dostupne ili dođu u posjed bilo kojih neovlašćenih strana ili subjekata.

Član (7)

Koordinacija između entiteta i sprovođenje aktivnosti saradnje

- (a) Ministarstvo za kabinetske poslove će koordinisati i olakšati aktivnosti saradnje u skladu sa ovim MoR u ime Vlade Ujedinjenih Arapskih Emirata. Generalni sekretarijat Vlade – Kancelarija za održivi razvoj će u ime Vlade Crne Gore koordinisati i olakšati aktivnosti saradnje po ovom sporazumu.
- (b) Dvije Strane će formirati zajednički tehnički komitet kako bi osigurale efikasno sprovođenje ovog MoR. Dvije Strane imaju pravo da formiraju stručne radne grupe za podršku različitim zajedničkim inicijativama i projektima.

Član (8)

Rješavanje sporova

Ovaj MoR će se sprovoditi u skladu sa važećim zakonima.

Svaki spor u vezi sa tumačenjem ili primjenom odredbi ovog MoR, riješiće se sporazumno kroz konsultacije između Strana.

Član (9)

Uslovi memoranduma, stupanje na snagu i raskid

Osim člana (6), ovaj MoR nije pravno obavezujući niti stvara bilo kakva prava ili obaveze prema međunarodnom pravu.

Ovaj MoR stupa na snagu danom njegovog potpisivanja i ostaće na snazi u periodu od tri (3) godine. Biće obnovljen pisanim putem za jednake uzastopne periode osim ako jedna Strana ne raskine ovaj MoR u bilo kom trenutku nakon što diplomatskim putem pošalje drugoj Strani obavještenje trideset (30) dana prije datuma isteka. Raskid ili suspenzija ovog MoR ni

Vlada
Crne Gore

na koji način ne podrazumijeva dužnost bilo koje Strane da sprovede bilo koju od svojih obaveza navedenih u njemu prije njegovog raskida.

Potpisano u Dubaiju dana2025. godine u dva originalna primjerka i na tri jezika; arapski, crnogorski i engleski, pri čemu je svaki jednako vjerodostojan. U slučaju bilo kakvog neslaganja, verzija na engleskom jeziku je važeća.

Potpis

Potpis

Ime

Ime

Zvanje

Zvanje

Vlada Ujedinjenih Arapskih Emirata

Vlada Crne Gore